

Jurnal de arhitect prin lume

Am inceput insemnarile de calatorie, duminica, pe o terasa din Piata Rembrandt din Amsterdam. Ma gandeam ce asemanare si ce diferenta in acelasi timp cu excursia de studii din 1988, cu trenul prin Italia, singur. Aceeasi angoasa , datorata atunci primei iesiri , neinformat si lipsit de repere (inchiderea care se deschidea brusc, evadare temporara din “lagarul comunist”, orizont pana-n Carpati, etc.), acum zborului de aproape 12 ore spre Tokyo. Atunci cateva sute de klometri, acum cateva zeci de mii.

Vineri, 12/03/04, ora 23, Tokyo. Dupa incercarea nereusita de a scrie ceva in avion, reincep exprimandu-mi disconfortul pentru ceea ce mi se intampla in incercarea de a intelege o tara pe care adesea o visasem. De fapt sunt marcat de constatarea ca lumea este dominata de simtiri comune si superficiale. Plecasem cu gandul ca voi cunoaste o alta lume si constat ca de fapt totul este o apa si-un pamant. Magazinul de antichitati de pe Omotesando unde am fost ghidat de cei de la ambasada era un loc comun comercial, plin de suveniruri stupide, cu ceva “vechituri” recent fabricate in China. Nu am putut cumpara nici un obiect care sa reprezinte ceva pentru mine la prima vizita in Japonia.

Primele impresii la coborarea din avion au fost confuze. Aeroportul, de fapt aerogara Narita mi s-a parut inechita si prafuita (desigur comparata cu cea din Amsterdam). A urmat o placuta senzatie creata de parcurgerea unui oras modern (strazi suspendate, trafic intens dar nu haotic, cladiri bineinteles inalte si “feliate” specific urbanismului japonez generat de lot ingust si foarte ingust). Coborat de pe strada suspendata devii pieton pe

un parcus prietenos, ondulat (din cauza reliefului), spatii in imediata vecinatate la scara omului, texturi variate si destul de multa liniste. Dupa un ceai de intampinare la ambasada, repede sa “intalnesc” o casa japoneza. In apropiere, in zona Roppongi,super centrul Mori recent terminat . Turn de birouri, hotel, magazine, mare, inalt, speculatie imobiliara (“desfiintata” de Rem Koolhaas intr-un articol din Content), arhitectura primelor nivele de servicii si comert de factura post-moderna dar ceva peste

comercial (arhitect Fumihico Maki, piatra taiata si texturata in diverse moduri si directii. Spatiile publice OK. Un hol urban imens, deschis spre sediul TV Asahi, pavat cu lemn (masute, café, apa, liniste), umbrit de o mega structura si dotat cu un ecran la aceeasi scara. In apropiere un magazin Louis Vuiton cu vitrina de efecte optice devenita brand. Faceam asocierea dintre aceste spatii si speranta de viata a japonezilor, cea mai ricata din lume (peste 80 de ani si cu citeva mii de centagenari, trecuti si prin bombardamentul atomic). In zilele urmatoare am trait inca doua experiente spatiale intresante: Tokyo Forum si Terminalul Yokohama dar au urmat o serie lunga de neimpliniri care m-au condus la dezamagitoarea stare de astaseara. Probabil ca una dintre cele mai tulburatoare cadere a fost cea legata de mitul "gheise". Desigur ca cele care-ti ofereau un masaj de 200 de dolari nu erau gheise dar, vulgarul gen Paris-Saint-Denis, a fost o amara constatare pe viu, care venea sa spulbere romantica inchipuire a cartierelor cochete si intime desprinsa din citirile despre gheise, inclusiv recenta lectura a jurnalului lui Mathyla Ghyka. Mult mai putin vulgar este cartierul rosu din Amsterdam sau cel din Antwerp. Acolo prostitutia este exponat, in vitrina, cu tot apanajul de relatii care-l impune un exponat. Nu pui mana daca nu cumperi.

O alta bila neagra fiind si cea legata de hotel-masa. "Masa japoneza" vazuta in filme si "citita" in carti este aburinda, "vie", misterioasa. Spatii calde, lemn lustruit de folosinta, rogojini din paie de orez, semitransparente, hartie cerata. Am gasit (pana acum si fara sa caut anume, ceea ce era la strada) ceva plasticos, contrafacut si negustos. Cand masa era gustoasa, spatiul era complet stupid (sala de mese occidentala a unui camin cultural de provincie sau etajul 20 super-design-traditionalizat). Hotelul de 5 stele, New Otami, in care stau la etajul 39 este expresia perfecta a globalizarii in materie de cazare cu o articulare de specificitate datorata gradinii japoneze autentica de la poalele zgarie-norului.

Maine vom vizita un templu.